

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

KARTA PRZEDMIOTU / MODUŁU

1. Nazwa przedmiotu:	Historia gospodarki światowej
2. Kod przedmiotu:	08.3
3. Okres ważności karty:	ważna od roku akademickiego: 2016/2017
4. Forma kształcenia:	studia pierwszego stopnia
5. Forma studiów:	studia stacjonarne
6. Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Państwa
7. Profil studiów:	Ogólnoakademicki
8. Specjalność:
9. Semestr:	II
10. Jedn. prowadz. przedmiot:	Instytut Studiów Społecznych
11. Prowadzący przedmiot:	dr Dariusz Chojecki
12. Grupa przedmiotów:	kierunkowe
13. Status przedmiotu:	obowiązkowy
14. Język prowadzenia zajęć:	polski
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne:	Wymagania wstępne w zakresie znajomości historii w zakresie programu szkoły średniej oraz ogólna znajomość historycznego tła procesów ewolucyjnych świata
16. Cel przedmiotu:	<p>W zakresie wiedzy:</p> <ul style="list-style-type: none">- poznanie na przykładach historycznych mechanizmów rozwoju gospodarczego, ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania praw gospodarczych i polityki społeczno – ekonomicznej- poznanie systemów społeczno-gospodarczych funkcjonujących na przestrzeni dziejów- poznanie oraz systematyzacja zjawisk gospodarczych, ich trwałych i zmiennych elementów, prawidłowości występujących w procesie historycznego rozwoju gospodarczego Polski i Europy- poznanie zagadnień związanych z powstaniem gospodarki kapitalistycznej- zrozumienie mechanizmów kształtowania się gospodarki rynkowej, jej rozwoju i właściwości- poznanie zagadnień związanych z rozwojem gospodarczym krajów europejskich i pozaeuropejskich oraz jego następstwami ekonomicznymi i społecznymi w ujęciu historycznym- poznanie prawidłowości rozwoju poszczególnych społeczeństw- poznanie tkwiących w przeszłości źródła współczesnych problemów gospodarczych- zrozumienie procesów tworzenia i podziału dochodu społecznego w określonych społeczeństwach na danym terytorium w danej epoce historycznej- poznanie podstawowych założeń głównych doktryn ekonomicznych <p>W zakresie umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none">- nabycie umiejętności rozpoznania przyczyn przemian gospodarczych w skali regionalnej i globalnej- nabycie umiejętności historycznej analizy zjawisk i procesów ekonomicznych- nabycie umiejętności analizy ewolucji ustrojów społeczno - gospodarczych na przestrzeni dziejów- nabycie umiejętności analizy materiału źródłowego i formułowania na tej podstawie samodzielnych wniosków- nabycie umiejętności posługiwania się podstawowym zestawem pojęć ekonomicznych- nabycie umiejętności samodzielnego i logicznego wyciągania wniosków i formułowania sądów na podstawie analizy materiału badawczego <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <ul style="list-style-type: none">- zrozumienie potrzeby weryfikowania stanu swej wiedzy ekonomicznej z zakresu historii gospodarczej- wypracowanie zdolności samodzielnego uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności w zakresie historii gospodarczej- otwarcie na nowe pomysły i skłonność do nauki oraz interakcji z innymi uczestnikami procesu uczenia się- nabycie umiejętności logicznego, spójnego i jednoznacznego formułowania poglądów i stanowisk w

ramach analizy historycznych procesów ekonomicznych
 - nabycie umiejętności prawidłowej interpretacji zjawisk społecznych i ekonomicznych w aspekcie historycznym

17. Efekty kształcenia:

Ozn.	Opis efektu kształcenia	Metoda sprawdzenia efektu kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla kierunku studiów
W1	ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju społeczeństwa i polityki na płaszczyźnie europejskiej i globalnej w perspektywie historycznej	Ocena udziału w zajęciach konwersatoryjnych	Wykład z wykorzystaniem prezentacji Ćwiczenia konwersatoryjne	K1_W05
W2	dysponuje wiedzą historyczną, dotyczącą tworzenia i umacniania bezpieczeństwa Polski, w tym gospodarczego, w ujęciu historycznym	Ocena udziału w zajęciach konwersatoryjnych	Wykład z wykorzystaniem prezentacji Ćwiczenia konwersatoryjne	K1_W09
W3	ma wiedzę o człowieku, w szczególności jako o podmiocie konstytuującym struktury ekonomiczne, powołane do zapewniania bezpieczeństwa i zasady ich funkcjonowania, a także o wymaganiach stawianych działającym w tych strukturach, w kontekście ich historycznej ewolucji i rozwoju	Ocena udziału w zajęciach konwersatoryjnych	Wykład z wykorzystaniem prezentacji Ćwiczenia konwersatoryjne	K1_W22
W4	zna historyczne uwarunkowania życia politycznego	Ocena udziału w zajęciach konwersatoryjnych	Wykład z wykorzystaniem prezentacji Ćwiczenia konwersatoryjne	K1_W36
U1	potrafi prawidłowo i w sposób naukowy analizować, przewidywać i interpretować zjawiska i procesy ekonomiczne, istotne dla bezpieczeństwa państwa, zachodzące w przestrzeni europejskiej i światowej	Ocena udziału w zajęciach konwersatoryjnych	Wykład z wykorzystaniem prezentacji Ćwiczenia konwersatoryjne	K1_U02
U2	umie określić rolę państwa, jego instytucji i polityki w życiu społeczeństwa, a także wyjaśnić kompetencje instytucji społeczno-gospodarczych państwa	Ocena udziału w zajęciach konwersatoryjnych	Wykład z wykorzystaniem prezentacji Ćwiczenia konwersatoryjne	K1_U05
U3	potrafi analizować przyczyny sukcesów i porażek w tworzeniu i umacnianiu państwowości oraz bezpieczeństwa ekonomicznego Polski, w ujęciu historycznym	Ocena udziału w zajęciach konwersatoryjnych	Wykład z wykorzystaniem prezentacji Ćwiczenia konwersatoryjne	K1_U15

			e	
K1	świadomie wyznacza ścieżkę własnego rozwoju, doskonalenia umiejętności oraz kompetencji	Ocena udziału w zajęciach konwersatoryjnych Ocena prac domowych	Wykład z wykorzystaniem prezentacji Ćwiczenia konwersatoryjne Praca samodzielna studenta	K1_K03
K2	szanuje różnice w punktach widzenia, determinowanych odmiennym podłożem politycznym, kulturowym, społecznym i gospodarczym	Ocena udziału w zajęciach konwersatoryjnych Pełna ocena możliwa tylko na podstawie zachowania w życiu społecznym	Ćwiczenia konwersatoryjne	K1_K19
18. Formy i wymiar zajęć:		Wykład z wykorzystaniem prezentacji		
Wykłady – 15 godz., ćwiczenia – 15 godz.		Ćwiczenia konwersatoryjne Praca samodzielna studenta		
19. Treści kształcenia:				
Wykłady i ćwiczenia: każdy blok przewidziany na 1 godzinę wykładów i ćwiczeń				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Istota historii gospodarczej, historia gospodarcza a teoria ekonomii. Metody badawcze historii gospodarczej ze szczególnym uwzględnieniem periodyzacji; 2. Proces transformacji systemu gospodarczego od feudalizmu do gospodarki kapitalistycznej. Geneza i etapy wykształcania się elementów gospodarki kapitalistycznej w Europie; proces akumulacji pierwotnej; 3. Kształtowanie się systemu kapitalizmu wolnokonkurencyjnego. Założenia doktryny liberalnej i jej wpływ na politykę ekonomiczną; rewolucja przemysłowa i industrializacja; rewolucja agrarna. Rozwój systemów bankowych, kredytu, pieniądza i handlu; 4. Przemiany gospodarki kapitalistycznej pod wpływem monopolizacji. Koncentracja kapitału. Powstanie kapitału finansowego. Rozwój systemów pieniężnych. Kryzysy nadprodukcji w gospodarce kapitalistycznej; 5. Przeobrażenia w gospodarce światowej w okresie międzywojennym; ograniczanie liberalizmu gospodarczego, początki interwencjonizmu państwowego. Formy interwencji państwa w gospodarce w państwach demokratycznych i totalitarnych; 6. Modele gospodarki wojennej w czasie II wojny światowej. Sytuacja gospodarcza na terenie okupowanego państwa polskiego; 7. Rozwój światowej gospodarki rynkowej w latach 1945-1989. Sposoby odbudowy gospodarki po zniszczeniach wojennych. Spory o zakres i metody ingerencji państwa w życie gospodarcze. Wykształcanie się trójcentrycznego systemu gospodarki światowej; 8. Rozwój scentralizowanej gospodarki nakazowo-rozdzielczej, tzw. realnego socjalizmu, w latach 1945-1989. Forsowna industrializacja i jej niepowodzenie. Gospodarka niedoborów 9. Kształtowanie się systemu kapitalistycznego na ziemiach polskich. Zmiany w stosunkach własnościowych w rolnictwie; początki rewolucji przemysłowej i industrializacji na ziemiach polskich; 10. Gospodarka kapitalistyczna na ziemiach polskich do I wojny światowej. Różnicowanie się dróg rozwoju gospodarczego i społecznego w zaborach; 11. Kształtowanie się gospodarki kapitalistycznej w Polsce w okresie międzywojennym. Integracja ekonomiczna państwa i reformy społeczno – gospodarcze. Interwencja państwa w życie gospodarcze i etatyzm; 12. Gospodarka Polski Ludowej w okresie tzw. realnego socjalizmu – okres 1944-1948. Integracja gospodarcza Ziem Zachodnich i Północnych i Ziem Dawnej Polski. Wdrażanie systemu opartego na centralnym planowaniu gospodarczym; 13. Gospodarka Polski Ludowej w okresie tzw. realnego socjalizmu – okres 1949-1989. Forsowna 				

<p>industrializacja i próby kolektywizacji rolnictwa. Program budowy „drugiej Polski” i jego pułapki. Kryzys i upadek systemu;</p> <p>14. Transformacja gospodarstwa od systemu nakazowo-rozdziałowego do systemu rynkowego. Proces rozpadu gospodarek państw bloku socjalistycznego;</p> <p>15. Transformacja gospodarki polskiej od systemu nakazowo-rozdziałowego do systemu rynkowego. Tzw. reforma Balcerowicza i jej efekty</p>			
20. Zaliczenie: na ocenę			
21. Literatura podstawowa:			
<p>R. Cameron, Historia gospodarcza świata, Warszawa 2004 J. Kaliński, Historia gospodarcza XIX i XX w, Warszawa 2008 J. Skodlarski, R. Matera, Gospodarka światowa, GENEZA i rozwój, Warszawa 2008 J. Szpak, Historia gospodarcza powszechna, Warszawa 2007</p>			
22. Literatura uzupełniająca:			
<p>A. Jezierski, C. Leszczyńska, Dzieje gospodarcze Polski do 1989 r., Warszawa 2002. J. Kaliński, Z. Landau, Gospodarka Polski w XX w, Warszawa 2003 J. Kaliński, Zarys historii gospodarczej powszechnej, Warszawa 1999 J. Kociszewski, Zarys historii gospodarczej, Wrocław 2004 D. S. Landes, Bogactwo i nędza narodów: Dlaczego jedni są tak bogaci, a inni tak ubodzy, Warszawa 2008 M. Maciejewski M. , Sadowski, Powszechna historia gospodarcza od XV do XX wieku, Wrocław 2007 W. Morawski (red.), Powszechna historia gospodarcza 1918 – 1991, Warszawa 1994 N. Rosenberg , L. E. Birdzell jr., Historia kapitalizmu, Kraków 1994</p>			
23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia:			
Lp.	Forma zajęć	Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta	
1	Wykład	15 / 15	
2	Ćwiczenia	15 / 30	
Suma godzin		30 / 45 = 75	
24. Suma wszystkich godzin:		75	25. Liczba punktów ECTS: 3
26. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego:		1	27. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach o charakterze praktycznym (laboratoria, projekty): -

Efekt kształcenia	Ocena	Opis wymagań
W1	bdb	ma szeroką wiedzę o głównych kierunkach rozwoju społeczeństwa i polityki na płaszczyźnie europejskiej i globalnej w perspektywie historycznej
	db	ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju społeczeństwa i polityki na płaszczyźnie europejskiej i globalnej w perspektywie historycznej
	dst	ma tylko podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju społeczeństwa i polityki na płaszczyźnie europejskiej i globalnej w perspektywie historycznej
	nds	nie ma nawet podstawowej wiedzy o głównych kierunkach rozwoju społeczeństwa i polityki na płaszczyźnie europejskiej i globalnej w perspektywie historycznej
W2	bdb	dysponuje znakomitą wiedzą historyczną, dotyczącą tworzenia i umacniania bezpieczeństwa Polski, w tym gospodarczego, w ujęciu historycznym
	db	dysponuje szeroką wiedzą historyczną, dotyczącą tworzenia i umacniania bezpieczeństwa Polski, w tym gospodarczego, w ujęciu historycznym
	dst	dysponuje ograniczoną wiedzą historyczną, dotyczącą tworzenia i umacniania bezpieczeństwa Polski, w tym gospodarczego, w ujęciu historycznym

		historycznym
	nds	nie dysponuje żadną wiedzą historyczną, dotyczącą tworzenia i umacniania bezpieczeństwa Polski, w tym gospodarczego, w ujęciu historycznym
W3	bdb	ma pełną i dogłębną wiedzę o człowieku, w szczególności jako o podmiocie konstytuującym struktury ekonomiczne, powołane do zapewniania bezpieczeństwa i zasady ich funkcjonowania, a także o wymaganiach stawianych działającym w tych strukturach, w kontekście ich historycznej ewolucji i rozwoju
	db	ma odpowiednią wiedzę o człowieku, w szczególności jako o podmiocie konstytuującym struktury ekonomiczne, powołane do zapewniania bezpieczeństwa i zasady ich funkcjonowania, a także o wymaganiach stawianych działającym w tych strukturach, w kontekście ich historycznej ewolucji i rozwoju
	dst	ma niewielką wiedzę o człowieku, w szczególności jako o podmiocie konstytuującym struktury ekonomiczne, powołane do zapewniania bezpieczeństwa i zasady ich funkcjonowania, a także o wymaganiach stawianych działającym w tych strukturach, w kontekście ich historycznej ewolucji i rozwoju
	nds	nie ma żadnej wiedzy o człowieku, w szczególności jako o podmiocie konstytuującym struktury ekonomiczne, powołane do zapewniania bezpieczeństwa i zasady ich funkcjonowania, a także o wymaganiach stawianych działającym w tych strukturach, w kontekście ich historycznej ewolucji i rozwoju
W4	bdb	doskonale zna historyczne uwarunkowania życia politycznego
	db	dobrze zna historyczne uwarunkowania życia politycznego
	dst	słabo zna historyczne uwarunkowania życia politycznego
	nds	nie zna historycznych uwarunkowań życia politycznego
U1	bdb	potrafi w pełni prawidłowo i w sposób naukowy analizować, przewidywać i interpretować zjawiska i procesy ekonomiczne, istotne dla bezpieczeństwa państwa, zachodzące w przestrzeni europejskiej i światowej
	db	potrafi w zasadzie prawidłowo analizować, przewidywać i interpretować zjawiska i procesy ekonomiczne, istotne dla bezpieczeństwa państwa, zachodzące w przestrzeni europejskiej i światowej
	dst	potrafi w ograniczonym stopniu analizować, przewidywać i interpretować zjawiska i procesy ekonomiczne, istotne dla bezpieczeństwa państwa, zachodzące w przestrzeni europejskiej i światowej
	ndst	Nie potrafi analizować, przewidywać i interpretować zjawisk i procesów ekonomicznych, istotnych dla bezpieczeństwa państwa, zachodzących w przestrzeni europejskiej i światowej
U2	bdb	umie doskonale określić rolę państwa, jego instytucji i polityki w życiu społeczeństwa, a także wyjaśnić kompetencje instytucji społeczno-gospodarczych państwa
	db	umie poprawnie określić rolę państwa, jego instytucji i polityki w życiu społeczeństwa, a także wyjaśnić kompetencje instytucji społeczno-gospodarczych państwa
	dst	umie określić w stopniu ograniczonym rolę państwa, jego instytucji i polityki w życiu społeczeństwa
	ndst	nie umie określić roli państwa, jego instytucji i polityki w życiu społeczeństwa

U3	bdb	potrafi doskonale analizować przyczyny sukcesów i porażek w tworzeniu i umacnianiu państwowości oraz bezpieczeństwa ekonomicznego Polski, w ujęciu historycznym
	db	potrafi poprawnie analizować przyczyny sukcesów i porażek w tworzeniu i umacnianiu państwowości oraz bezpieczeństwa ekonomicznego Polski, w ujęciu historycznym
	dst	potrafi w ograniczonym stopniu analizować przyczyny sukcesów i porażek w tworzeniu i umacnianiu państwowości oraz bezpieczeństwa ekonomicznego Polski, w ujęciu historycznym
	ndst	nie potrafi analizować przyczyn sukcesów i porażek w tworzeniu i umacnianiu państwowości oraz bezpieczeństwa ekonomicznego Polski, w ujęciu historycznym
K1	bdb	w pełni świadomie wyznacza ścieżkę własnego rozwoju, doskonalenia umiejętności oraz kompetencji
	bdb	w zasadzie świadomie wyznacza ścieżkę własnego rozwoju, doskonalenia umiejętności oraz kompetencji
	dst	nie do końca świadomie wyznacza ścieżkę własnego rozwoju, doskonalenia umiejętności oraz kompetencji
	ndst	nie wyznacza ścieżki własnego rozwoju, doskonalenia umiejętności oraz kompetencji
K2	bdb	zawsze szanuje różnice w punktach widzenia, determinowanych odmiennym podłożem politycznym, kulturowym, społecznym i gospodarczym
	bdb	zazwyczaj szanuje różnice w punktach widzenia, determinowanych odmiennym podłożem politycznym, kulturowym, społecznym i gospodarczym
	dst	niezmiernie rzadko szanuje różnice w punktach widzenia, determinowanych odmiennym podłożem politycznym, kulturowym, społecznym i gospodarczym
	ndst	nie szanuje różnic w punktach widzenia, determinowanych odmiennym podłożem politycznym, kulturowym, społecznym i gospodarczym

28. Uwagi:

Wymienić

Zatwierdzono:

.....
(data i podpis prowadzącego)

.....
(data i podpis)